
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD0121 ISSP 2003 : kansallinen identiteetti II : Suomen aineisto

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD0121 ISSP 2003 : National Identity II : Finnish Data

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Suomi ja suomalaisuus

Arvoisa vastaanottaja!

Suomi ja suomalaisuus muuttuvat ajan myötä. Kansainvälinen vuorovaikutus nostaa esiin yhteiskunnallisia kysymyksiä, joista jokaisella on omat mielipiteensä. Suomi on mukana yli 30 maassa tehtävässä kyselyssä, jossa selvitetään mm. suhtautumista omaan maahan ja maahanmuuttajiin.

Kattavan kuvan saamiseksi tutkimukseen on poimittu Tilastokeskuksen Suomen väestöä koskevasta tietokannasta satunnaisesti 2 500 henkilön otos 15 – 74-vuotiaista suomalaisista. Te olette yksi näistä satunnaisesti valituista henkilöistä.

Suomen osalta tietojen keruusta vastaa Tilastokeskus. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Ennen aineiston luovuttamista tutkijoille ja kansainväliselle tietoarkistolle, siitä poistetaan kaikki yksittäisen vastaajan tunnistamisen mahdollistavat tiedot. Tulokset julkaistaan tutkimusraporteina ja tilastotaulukkoina.

Pyydämme Teitä täyttämään kyselylomakkeen ja palauttamaan sen Tilastokeskukseen oheisessa kirjekuoressa 8.10.2003 mennessä. Palautuskuoren postimaksu on jo maksettu. Vastauksenne on tärkeä, sillä kyselyyn valittua ei voi korvata toisella henkilöllä.

Lisätietoja tutkimuksesta antaa Tilastokeskuksessa tutkija Markku Nieminen puh. (09) 1734 2519 tai sähköposti: markku.nieminen@tilastokeskus.fi sekä tutkimussihteeri Riina Nyberg puh. (09) 1734 2480.

Yhteistyöstä etukäteen kiittäen

Tilastokeskus

Jussi Simpura
tilastojohtaja

Lomakkeen täyttöohjeet

Rengastakaa jokaisen kysymyksen kohdalla *omaa näkemystänne parhaiten vastaavan vaihtoehdon numero*. Muutamassa kysymyksessä vastaus kirjoitetaan sille varattuun tilaan.

Esimerkki 1. Tässä rengastetaan jokin annetuista vaihtoehdoista:

Asuttko...

- suuren tai suurehkon kaupungin keskustassa 1
suuren tai suurehkon kaupungin esikaupunkialueella
tai lähiössä..... 2
muussa kaupungissa..... 3
maaseutupaikkakunnan kylässä tai taajamassa 4
maaseudun haja-asutusalueella? 5

Esimerkki 2. Monissa kysymyksissä on useampia osioita (a,b,c jne). Vastatkaa jokaiseen niistä. Valitkaa kussakin kysymyksessä tai kysymyksen osassa *ainoastaan yksi vaihtoehto*.

Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) On mahdotonta tulla täysin suomalaisiksi, jos ei omaksu suomalaisia tapoja ja perinteitä.	1	2	3	4	5	9
b) Valtion ja kuntien tulee auttaa etnisiä vähemmistöjä säilyttämään oma kulttuurinsa ja perinteensä.	1	2	3	4	5	9

Palauttakaa lomake oheisessa palautuskuoressa Tilastokeskukseen.

**Aluksi Teitä ja kotitalouttanne ja jos olette avo- tai avioliitossa,
puolisoanne koskevia taustakysymyksiä:**

*Rengastakaa sopivinta vaihtoehtoa vastaava numero
tai kirjoittakaa vastauksenne sille varattuun tilaan.*

1. Sukupuolenne?

Mies 1

Nainen 2

2. Syntymävuotenne? 19 _____

3. Oletteko tällä hetkellä...

Rengastakaa vain yksi vaihtoehto.

naimaton 1

eronnut 5

avioliitossa 2

leski 6

avoliitossa 3

muu 7

asumuserossa 4

4. Asutteko nykyisin yhdessä puolison tai vakituisen elämänkumppanin kanssa?

Kyllä ..... 1 Jos kyllä → **4b.** Olen asunut hänen kanssaan vuodesta _____

Ei..... 2

5. Kuinka monta henkilöä kotitaloudessanne asuu? Yhteensä: _____ henkilöä

6. Heistä on 18-vuotiaita tai sitä vanhempia aikuisia _____ henkilöä

7. Heistä on 7-17-vuotiaita lapsia tai nuoria _____ henkilöä

8. Heistä on 6-vuotiaita tai sitä nuorempia lapsia _____ henkilöä

9. Kotitaloudessa asuvien alle 18-vuotiaiden lasten syntymävuodet:

_____

10. Koulutuksenne ja jos olette tällä hetkellä avo- tai avioliitossa, puolisonne koulutus?

Rengastakaa vain yksi vaihtoehto molemmilta numerosarakkeilta

	Itse	Puoliso
Vielä koulussa (peruskoulu, lukio, ammattikoulu tai -kurssi, opisto)	1	1
Kansakoulu	2	2
Peruskoulu.....	3	3
Ammattikoulu tai -kurssi	4	4
Lukio tai ylioppilas	5	5
Opistotason ammatillinen koulutus.....	6	6
Ammattikorkeakoulu	7	7
Korkeakoulu, alemman asteen tutkinto	8	8
Korkeakoulu, ylemmän asteen tutkinto	9	9

11. Kuinka monta vuotta olette käynyt koulua tai opiskellut kaiken kaikkiaan (mukaan lukien mahdolliset yliopisto-opinnot ja pois lukien työharjoittelut)?

_____ vuotta Opiskelen vielä peruskoulussa, lukiossa tai alemman asteen ammattitutkintoa
 Opiskelen vielä ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa

12. Mikä seuraavista vaihtoehdoista sopii Teidän elämäntilanteeseenne ja jos olette tällä hetkellä avo- tai avioliitossa, puolisonne elämäntilanteeseen?

Rengastakaa sopivin vaihtoehto.

	Itse	Puoliso
Kokopäivätyössä (yli 35 tuntia viikossa).....	1	1
Puolipäivätyössä (15- 34 tuntia viikossa).....	2	2
Osa-aikatyössä (alle 15 tuntia viikossa).....	3	3
Avustava perheenjäsen perheyrytyksessä.....	4	4
Työtön.....	5	5
Opiskelija tai koululainen.....	6	6
Eläkkeellä iän tai työvuosien perusteella.....	7	7
Eläkkeellä muusta syystä.....	8	8
Hoitaa kotitaloutta.....	9	9
Varusmies- tai siviilipalveluksessa.....	10	10
Vanhempainlomalla.....	11	11

13. Mikä on Teidän nykyinen tai viimeisin ammattinne tai ammatti, jota opiskelette parhaillaan? Jos olette tällä hetkellä avo- tai avioliitossa, niin mikä on puolisonne nykyinen tai viimeisin ammatti tai ammatti, jota puolisonne opiskelee parhaillaan?

Kirjoittakaa ammatti mahdollisimman tarkasti.

Itse

Puoliso

14. Missä elinkeinossa tai millä toimialalla työskentelette tai viimeksi työskentelitte? Jos olette tällä hetkellä avo- tai avioliitossa, niin missä elinkeinossa tai millä toimialalla puolisonne työskentelee tai viimeksi työskenteli?

Rengastakaa sopiva toimiala.

	Itse	Puoliso
Maa- , metsä-, riista- tai kalatalous.....	1	1
Mineraalien kaivu.....	2	2
Teollisuus.....	3	3
Sähkö- , kaasu- tai vesihuolto.....	4	4
Rakentaminen.....	5	5
Vähittäis- ja tukkukauppa tai korjaamotoiminta.....	6	6
Majoitus- tai ravitsemistoiminta.....	7	7
Kuljetus, varastointi tai tietoliikenne.....	8	8
Rahoitus- tai vakuutus toiminta.....	9	9
Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut tai liike-elämän ja yritysten palvelut ..	10	10
Julkinen hallinto, maanpuolustus tai pakollinen sosiaalivakuutus.....	11	11
Koulutus.....	12	12
Terveystieteiden- tai sosiaalipalvelut.....	13	13
Muut yhteiskunnalliset tai henkilökohtaiset palvelut.....	14	14
Yksityiset kotitaloudet.....	15	15
Kansainväliset järjestöt tai ulkomaiset edustustot.....	16	16
Joku muu.....	17	17

Seuraava kysymys koskee vain työssä olevia. Muut siirtyvät kysymykseen numero 16 .

15. Mikä on säännöllinen viikoittainen työaika keskimäärin? _____ tuntia

16. Mikä on puolisonne säännöllinen viikoittainen työaika keskimäärin?
(Vastatkaa vain silloin, jos puoliso käy ansiotyössä.) _____ tuntia

17. Mikä on ammattiasemanne? (Tai viimeisin ammattiasema, jos ette ole työssä.)

Rengastakaa sopivin vaihtoehto..

- Palkansaaja 1
Maatalousyrittäjä ..... 2 → 17b. Jos työntekijöitä,
Muu yrittäjä ..... 3 → niin kuinka monta? _____ työntekijää

18. Onko Teillä nykyisessä työssänne alaisia (tai työntekijöitä), siis sellaisia, jotka ovat vastuussa työstään suoraan teille? (Jos ette ole työssä, vastatkaa viimeisimmän työnne mukaan.)

- Kyllä..... 1
Ei 2
En osaa sanoa 9

19. Onko työnantajanne valtio, kunta, valtionyritys vai yksityinen?

Jos olette tällä hetkellä avo- tai avioliitossa, niin onko puolisonne työnantaja valtio, kunta, valtionyritys vai yksityinen?

(Jos ette ole työssä tai puolisonne ei ole työssä, vastatkaa viimeisimmän työsuhteen mukaan.)

	Oma työnantaja	Puolison työnantaja
Valtio.....	1	1
Kunta tai kuntainliitto	2	2
Julkinen yritys	3	3
Yksityinen (tai oma) yritys.....	4	4
Muu työnantaja	5	5
En osaa sanoa.....	9	9

20. Oletteko jonkin ammattiliiton jäsen?

- Olen tällä hetkellä jäsen 1
Olen ollut jäsen, en ole enää..... 2
En ole koskaan ollut jäsen..... 3

21. Kävittekö äänestämässä viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa vuonna 2003?

Rengastakaa sopivin vaihtoehto.

- Kyllä 1
En 2
Minulla ei ollut äänioikeutta 3

22. Jos eduskuntavaalit järjestettäisiin nyt, niin minkä puolueen tai muun ryhmittymän ehdokasta äänestäisitte?

Rengastakaa sopivin vaihtoehto.

Suomen sosialidemokraattinen puolue (SDP)...	1
Suomen keskusta (Kesk)	2
Kansallinen kokoomus (Kok).....	3
Vasemmistoliitto (Vas).....	4
Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)	5
Vihreä liitto (Vihr).....	6
Kristillisdemokraatit.....	7
Perussuomalaiset (PS).....	8
Remonttiryhmä (Rem)	9
Jokin muu puolue tai ryhmittymä.....	10
<i>En äänestäisi</i>	11
<i>En osaa sanoa</i>	12
<i>En halua sanoa</i>	13

---

23. Kuulutteko johonkin kirkkoon tai uskonnolliseen yhteisöön?

Rengastakaa sopivin vaihtoehto.

Evankelis-luterilaiseen kirkkoon	1
Ortodoksiseen kirkkoon	2
Muuhun kristilliseen kirkkoon tai yhteisöön	3
Muuhun uskonnolliseen yhteisöön	4
<i>En kuulu kirkkoon tai muuhun uskonnolliseen yhteisöön</i>	5

---

24. Kuinka usein osallistutte jumalanpalveluksiin, kirkollisiin toimituksiin tai hengellisiin tilaisuuksiin?

Rengastakaa sopivin vaihtoehto.

Useamman kerran viikossa	1
Kerran viikossa	2
Kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa	3
Kerran kuukaudessa	4
Useamman kerran vuodessa	5
Kerran vuodessa	6
Harvemmin	7
<i>En koskaan</i>	8
<i>En halua sanoa</i>	9
<i>En tiedä</i>	10

---

25. Kuinka suuret ovat keskimäärin kotitaloutenne yhteenlasketut kuukausitulot veroja vähentämättä (= bruttotulot) mukaan laskien veronalaiset sosiaalietuudet?

_____ euroa kuukaudessa

---

26. Kuinka suuret ovat keskimääräiset omat kuukausitulonne veroja vähentämättä (= bruttotulot)?

_____ euroa kuukaudessa

27. Yhteiskunnassamme on erilaisia luokkia. Toiset yhteiskuntaluokat ovat ylempiä ja toiset alempia. Mihin sijoittaisitte itsenne seuraavalla yhteiskunnallista asemaanne kuvaavalla asteikolla, jossa 10 kuvaa sijoittumista ylimpään ja 1 sijoittumista alimpaan luokkaan?

(ympyröikää ainoastaan yksi numero)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Alin luokka									Ylin luokka

28. Asutteko...

suuren tai suurehkon kaupungin keskustassa	1
suuren tai suurehkon kaupungin esikaupunkialueella tai lähiössä.....	2
muussa kaupungissa.....	3
maaseutupaikkakunnan kylässä tai taajamassa	4
maaseudun haja-asutusalueella?.....	5

Seuraavaksi kysymyksiä kansallista identiteettiä koskien.

29. Kuulumme kaikki erilaisiin ryhmiin. Itsemme kannalta toiset ryhmät ovat meille tärkeämpiä kuin toiset. Mikä alla olevista ryhmistä kuvaa parhaiten sitä kuka Te olette?

(rengastakaa kustakin kolmesta sarakkeesta vain yksi vaihtoehto)

	Tärkein	Toiseksi tärkein	Kolmanneksi tärkein
Tämänhetkinen tai entinen ammatti (tai kotiäitiys)	1	2	3
Rotu/etninen tausta.....	1	2	3
Sukupuoli	1	2	3
Ikäryhmä	1	2	3
Uskonto.....	1	2	3
Kannattamanne poliittinen puolue, ryhmä tai yhteiskunnallinen liike	1	2	3
Kansalaisuus	1	2	3
Perheasema tai siviilisäätö	1	2	3
Yhteiskuntaluokka.....	1	2	3
Asuinalue	1	2	3

30. Kuinka läheiseksi itsellenne tunnette...?

	Erittäin läheinen	Läheinen	Ei kovin läheinen	Ei lainkaan läheinen	En osaa sanoa
a) asuinkuntanne	1	2	3	4	9
b) asuinmaakuntanne	1	2	3	4	9
c) Suomen.....	1	2	3	4	9
d) Euroopan	1	2	3	4	9

31. Joidenkin mielestä seuraavat asiat ovat tärkeitä, jotta henkilöä voidaan todella pitää suomalaisena. Toisten mielestä nämä asiat eivät ole lainkaan tärkeitä. Kuinka tärkeänä Te pidätte tässä suhteessa, että...?

	Erittäin tärkeä	Melko tärkeä	Ei kovin tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
a) on syntyperäinen suomalainen	1	2	3	4	9
b) on Suomen kansalainen	1	2	3	4	9
c) on asunut Suomessa suurimman osan elämästään	1	2	3	4	9
d) osaa puhua suomea/ruotsia	1	2	3	4	9
e) kuuluu luterilaiseen kirkkoon	1	2	3	4	9
f) kunnioittaa Suomen poliittisia instituutioita ja lakeja.....	1	2	3	4	9
g) kokee itsensä suomalaiseksi	1	2	3	4	9
h) sukujuuret ovat suomalaiset	1	2	3	4	9

32. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Olen mieluummin Suomen kuin minkään muun maan kansalainen.	1	2	3	4	5	9
b) Nykyään eräät asiat Suomessa saavat minut häpeämään Suomea.	1	2	3	4	5	9
c) Maailma olisi parempi paikka asua, jos muiden maiden ihmiset olisivat enemmän suomalaisten kaltaisia...	1	2	3	4	5	9
d) Suomi on yleisesti ottaen parempi maa kuin useimmat muut maat.....	1	2	3	4	5	9
e) Oman maan puolella pitää olla silloinkin, kun se on väärässä.	1	2	3	4	5	9
f) Kun maani menestyy urheilussa kansainvälisesti, olen ylpeä suomalaisuudestani.	1	2	3	4	5	9
g) Haluaisin usein olla ylpeämpi suomalaisuudestani kuin voin olla.	1	2	3	4	5	9

33. Kuinka ylpeä olette Suomesta seuraavissa asioissa?

	Erittäin ylpeä	Jonkin verran ylpeä	En erityisen ylpeä	En lainkaan ylpeä	En osaa sanoa
a) Siitä, miten demokratia toimii	1	2	3	4	9
b) Sen kansainvälisestä poliittisesta vaikutusvallasta	1	2	3	4	9
c) Suomen taloudellisista saavutuksista	1	2	3	4	9
d) Sen sosiaaliturvajärjestelmästä	1	2	3	4	9
e) Sen tieteellis-teknologisista saavutuksista	1	2	3	4	9
f) Sen saavutuksista urheilussa	1	2	3	4	9
g) Sen saavutuksista taiteessa ja kirjallisuudessa	1	2	3	4	9
h) Suomen armeijasta	1	2	3	4	9
i) Sen historiasta	1	2	3	4	9
j) Kaikkien ryhmien oikeudenmukaisesta ja tasa-arvoisesta kohtelusta yhteiskunnassa	1	2	3	4	9

34. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Suomen tulisi suojella talouttaan rajoittamalla ulkomaalaisten tuotteiden maahantuontia.	1	2	3	4	5	9
b) Joissakin ongelmissa (esim. ympäristön saastumisessa) kansainvälisillä organisaatioilla ja järjestöillä tulisi olla oikeus pakottaa haluttuihin ratkaisuihin.	1	2	3	4	5	9
c) Suomen tulee pitää huoli omista eduistaan, vaikka se johtaisi ristiriitoihin muiden maiden kanssa.	1	2	3	4	5	9
d) Ulkomaalaisille ei tulisi sallia maan osto-oikeutta Suomessa.	1	2	3	4	5	9
e) Suomen televisiossa tulisi antaa etusija suomalaisille elokuville ja ohjelmille.	1	2	3	4	5	9

35. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Suuret monikansalliset yhtiöt vahingoittavat yhä lisääntyvässä määrin paikallisten suomalaisten yritysten toimintaa.	1	2	3	4	5	9
b) Vapaakauppa tuo entistä parempia tuotteita Suomeen.	1	2	3	4	5	9
c) Suomen tulisi yleensä noudattaa sellaisten kansainvälisten organisaatioiden ja järjestöjen tekemiä päätöksiä, joissa se on jäsenenä, vaikka maan hallitus olisikin eri mieltä tehdyistä päätöksistä.	1	2	3	4	5	9
d) Kansainväliset organisaatiot ja järjestöt vievät liikaa valtaa Suomelta.	1	2	3	4	5	9
e) Ulkomaalaisten elokuvien, musiikin ja kirjallisuuden tulva vahingoittaa kansallista ja paikallista kulttuuriamme.	1	2	3	4	5	9
f) Internetin etuna on, että se mahdollistaa tiedonsaannin yhä laajemmalle joukolle ihmisiä ympäri maailmaa.	1	2	3	4	5	9

36. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) On mahdotonta tulla täysin suomalaiseksi, jos ei omaksu suomalaisia tapoja ja perinteitä.	1	2	3	4	5	9
b) Valtion ja kuntien tulee auttaa etnisiä vähemmistöjä säilyttämään oma kulttuurinsa ja perinteensä.	1	2	3	4	5	9

37. Jotkut pitävät maalle parempana, että erilaiset rodulliset ja etniset ryhmät ylläpitävät omia erityisiä tapojaan ja perinteitään. Toiset taas näkevät parempana, että nämä ryhmät sopeutuvat ja sulautuvat valtaväestöön. Mikä näistä näkemyksistä on lähempänä omaanne?

Yhteiskunnalle on parempi, jos ryhmät ylläpitävät omia tapojaan ja perinteitään.	1
On parempi, jos ryhmät sopeutuvat ja sulautuvat valtaväestöön.	2
En osaa sanoa.	9

38. Suomessa asuvista maahanmuuttajista ollaan montaa mieltä. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Maahanmuuttajat lisäävät rikollisuutta.	1	2	3	4	5	9
b) Maahanmuuttajista on yleensä etua Suomen taloudelle.	1	2	3	4	5	9
c) Maahanmuuttajat vievät työpaikkoja syntyperäisiltä suomalaisilta.	1	2	3	4	5	9
d) Maahanmuuttajat parantavat suomalaista yhteiskuntaa tuomalla mukanaan uusia ideoita ja kulttuureita. ...	1	2	3	4	5	9
e) Valtio ja kunnat käyttävät liian paljon rahaa maahanmuuttajien avustamiseen.	1	2	3	4	5	9

39. Tulisiko maahanmuuttajien määrää Suomessa...?

lisätä paljon	1
lisätä jonkin verran	2
pitää nykyisellään.....	3
vähentää jonkin verran.....	4
vähentää paljon.....	5
en osaa sanoa	9

40. Oletteko Suomen kansalainen?

kyllä	1
en	2

41. Olivatko vanhempanne synnyinhetkellänne Suomen kansalaisia?

Molemmat olivat Suomen kansalaisia	1
Vain isä oli Suomen kansalainen	2
Vain äiti oli Suomen kansalainen	3
Kumpikaan vanhemmista ei ollut Suomen kansalainen	4

42. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
a) Suomessa syntyneiden lasten tulisi saada Suomen kansalaisuus, vaikka vanhemmat eivät olisi Suomen kansalaisia.	1	2	3	4	5	9
b) Ulkomailla syntyneiden lasten tulisi saada Suomen kansalaisuus, mikäli ainakin toinen vanhemmista on Suomen kansalainen.	1	2	3	4	5	9
c) Suomeen laillisesti muuttaneiden ulkomaalaisten tulisi saada samat oikeudet kuin Suomen kansalaisilla on, vaikka he eivät olisi Suomen kansalaisia.	1	2	3	4	5	9
d) Suomen tulisi ryhtyä voimakkaampiin toimiin laittoman maahanmuuton estämiseksi.	1	2	3	4	5	9

43. Kuinka ylpeä olet siitä, että olet suomalainen?

erittäin ylpeä.....	1
melko ylpeä.....	2
en kovinkaan ylpeä.....	3
en lainkaan ylpeä.....	4
en ole suomalainen.....	5
en osaa sanoa.....	9

44. Mitä kieltä puhutte useimmiten kotona?

suomea.....	1
ruotsia.....	2
muuta kieltä, mitä? _____	3

45. Kuinka paljon olette kuullut tai lukenut Euroopan Unionista?

hyvin paljon.....	1
jonkin verran.....	2
en paljon.....	3
en mitään.....	4

46. Hyötyykö Suomi yleisesti ottaen Euroopan Unionin jäsenyydestä?

hyötyy erittäin paljon.....	1
hyötyy paljon.....	2
hyötyy jonkin verran.....	3
hyötyy vain vähän.....	4
ei hyödy lainkaan.....	5
en tiedä.....	6
en ole koskaan kuullut Euroopan Unionista.....	7

47. Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä:
"Suomen tulee noudattaa Euroopan Unionin päätöksiä, vaikka olisikin niistä eri mieltä."

täysin samaa mieltä	1
samaa mieltä	2
ei samaa eikä eri mieltä	3
eri mieltä	4
täysin eri mieltä	5
en osaa sanoa	9

---

48. Pitäisikö Euroopan Unionilla yleisesti ottaen olla enemmän vai vähemmän valtaa kuin jäsenmaiden kansallisilla hallituksilla?

paljon enemmän valtaa	1
enemmän valtaa	2
yhtä paljon valtaa	3
vähemmän valtaa	4
paljon vähemmän valtaa	5
en osaa sanoa	9

---

49. Jos Suomessa järjestettäisiin nyt kansanäänestys siitä, tulisiko Suomen pysyä Euroopan Unionin jäsenenä vai erota siitä, äänestäisitkö jäsenyyden puolesta vai vastaan?

äänestäisin jäsenyyden puolesta	1
äänestäisin jäsenyyttä vastaan	2
en osaa sanoa	9

Kiitoksia vaivannäöstänne!